

Kruh je záměrný způsob, jak se sejít a mluvit o tom, co je pro nás důležité. Prostřednictvím Kruhu společně vytváříme prostor, ve kterém je každý z nás pozván, aby se podělil o své životní příběhy a zkušenosti nebo byl prostě přítomen. Pokud jste ještě nezažili "být v kruhu", dovolte nám představit vám základní prvky, abyste věděli, co můžete očekávat:

Sezení v kruhu – Sedět v kruhu umožňuje všem, aby se navzájem viděli a slyšeli, a ukazuje, že v kruhu se všichni scházejí jako sobě rovní a sdílejí odpovědnost za kvalitu prostoru, který společně vytváří.

Středobod – Uprostřed kruhu budeme mít jednoduchý středový prvek. Ten můžete doplnit jakýmkoliv významnými předměty, které si přinesete s sebou. Středobod je jako ohnisko; může nám pomoci soustředit se při naslouchání a mluvení. Někteří to popisují jako náboj kola, který nás spojuje a drží pohromadě jako paprsky, když sedíme kolem v Kruhu. Dalším aspektem centra je, že když mluvíme v Kruhu, mluvíme ke středu, ne k žádné osobě. Ze středu si každý z nás "vzvedne" to, co má pro něj individuální význam, a opustí to, co pro něj v danou chvíli není užitečné.

Zahajovací a závěrečný ceremoniál – Kruh začíná zahajovacím ceremoniálem a končí závěrečným ceremoniálem. Jejich smyslem je "zakončit" náš společný čas a označit jej jako odlišný od toho, co se děje před Kruhem nebo co se bude dít po něm. Zahájení nám pomáhá přejít do kruhu a plně se v něm zpřítomnit. Naopak uzavření nám pomáhá dobře ukončit náš společný čas a začít přecházet zpět do běžného života. Zahájení a uzavření může být cokoli, co nám pomůže dosáhnout těchto cílů - čtení nebo citát, chvílka ticha, hluboké dýchání, píseň nebo tanec – něco tě napadne!

Mluvicí předmět (Talking piece) – Může to být jakýkoliv předmět, který má pro skupinu význam (např. kámen, pírko, hůl, řezba, gumový míček, náramek, láhev s vodou...cokoli...). Mluvicí předmět je vždy předáván v kruhu od osoby k osobě postupně. Když máte mluvicí předmět, můžete mluvit bez přerušení, zatímco ostatní poslouchají. Nemusíte však mluvit, a pokud chcete, můžete prostě předat mluvicí předmět další osobě... nebo jej podržet na chvíli ticha, než ho předáte dál. Nikdy není povinnost mluvit. Použití mluvicího předmětu tímto způsobem zpomaluje konverzaci – umožňuje každému z nás plně promluvit, a když nemáme mluvicí předmět, zve nás k hlubokému naslouchání, aniž bychom museli v daný okamžik reagovat na toho, kdo mluví.

Sdílené hodnoty a zásady – Společně projdeme procesem vytváření hodnot a zásad, které nám pomohou vytvořit takový prostor, který nám umožní upřímné a otevřené sdílení během našeho společného času. Tato diskuse proběhne v našem prvním Kruhu a tyto hodnoty a pokyny přenášíme do všech následujících Kruhů, přičemž je vždy můžeme podle potřeby doplnit nebo o nich dále diskutovat.

Strážci kruhu (Circle Keeper(s)) - Tato osoba nebo osoby jsou zodpovědné za přípravu fyzického prostoru, kde se sejdeme, přivítání všech, zahájení procesu kruhu a pomoc skupině vytvořit prostor vhodný pro osobní sdílení a hluboké naslouchání, případně

mohou nabídnout několik návodných otázek pro zahájení diskuse a obecně drží prostor společně se skupinou.

Původ Kruhu – Kruh je přirozený způsob, jak se lidé setkávají, aby spolu mluvili a byli spolu. V tradičních společnostech jsou různé formy a využití Kruhu stále velmi přítomné a zřejmé – od tradičního řízení a rozhodování přes budování komunity až po vzdělávání dětí prostřednictvím příběhů u ohně. Většina z nás v moderních společnostech zapoměla, jaké to je být v Kruhu. Některé formy můžeme vidět, když sedíme u občasného táboráku a zpíváme a vyprávíme příběhy nebo možná když mluvíme s rodinou nebo přáteli u jídelního stolu.

Domorodí obyvatelé Severní Ameriky udržují Kruh při životě prostřednictvím tradice tzv. mluvících kruhů (Talking Circles). Jsme jim vděční za to, že tuto tradici udržují a že nám umožňují znovu se učit a připomínat si, co to je a jak být v Kruhu.

Kruh se nyní používá ve všech oblastech společnosti - u soudů a ve věznicích jako forma restorativní justice, ve školách, církvích, komunitních organizacích a rodinách. Roste také hnutí žen, které se v Kruhu sdružují za účelem osobní i globální transformace (viz www.gatherthewomen.org).

Pokud vás Kruhy zajímají nebo byste se chtěli dozvědět více, zde je několik zdrojů, které si můžete prohlédnout:

- *The Little Book of Circle Processes: A New/Old Approach to Peacemaking*, by Kay Pranis
- *The Circle Way: A Leader in Every Chair*, by Christina Baldwin & Ann Linnea
- *Calling the Circle*, by Christina Baldwin
- *The Millionth Circle*, by Jean Shinoda Bolen
- *Doing Democracy with Circles*, by Jennifer Ball, Wayne Caldwell, and Kay Pranis
- *Peacemaking Circles and Urban Youth: Bringing Justice Home*, by Carolyn Boyes-Watson
- *Peacemaking Circles: From Crime to Community*, by Kay Pranis, Barry Stuart, and Mark Wedge
- *Circle in the Square: Building Community and Repairing Harm in School*, by Nancy Riestenberg
- *Building a Home for the Heart: Using Metaphors in Value-Centered Circles*, by Patricia Thalhuber and Susan Thompson

Přeloženo z anglického originálu, autorka Dr. Jennifer Ball, Kanada

Zpracováno v rámci konference a workshopu “Týrání a zneužívání seniorů a možnosti využití restorativních přístupů v jejich řešení” projektu Restabus ve spolupráci Fakulty sociálních studií Masarykovy Univerzity, Gerontologického institutu, o. p. s. a Institutu pro restorativní justici, z. s., která se koná v Praze dne 25. dubna 2023.

Konference a workshop jsou spolufinancovány se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci programu ÉTA a projektu Inovativní cesty definice, měření prevalence a řešení seniorského abusu v ČR (včetně přenosu mezinárodních postupů dobré praxe) (TL05000516). Aplikačním garantem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

Více informací na: <https://www.fss.muni.cz/vyzkum/resene-projekty/61207>.